

indkom der fra forskellige Skoledirektioner en Mængde Forespørgsler angaaende, hvilken Stilling disse Skolekommisjoner og Sogne- raadene skulde have overfor hinanden. Her tror jeg, det maa erkjendes — hvad jeg bemærker overfor nogle Ytringer af det ærede Medlem tæt ved Siden af mig (Sejsen) — at der virkelig, hvad man iøvrigt maatte synes om denne Bei, ikke var Andet at gjøre end at søge en Afgjørelse af disse Tvivl igjennem et ministerielt Cirkulære. Jeg skal ganske vist være enig med ham i, at visse Arter af Rivninger kunne være gode og gavnlige, men jeg holder mig dog overbevist om, at disse Rivninger, der støtte sig paa Tvivl om Competenceforhold, især naar de gjøres gjældende indenfor forholdsvis smaa Sæerer, maa siges saa godt som altid at være skadelige, idet de tage Interessen, som maatte kan være ringe nok, bort fra, hvad det egentlig kommer an paa, og bringe den hen paa noget Andet. Man kunde altsaa ganske vist ikke trøste sig med at sige: Ja, det maa S laas om, saa godt S kunne; men man maatte se at faa en Ende derpaa. Nu har jo det ærede Medlem føiet til, at han vilde finde det langt rigtigere, om man havde havt Bedtægter, hvori man optog Bestemmelser af denne Art, og deri skal jeg være fuldstændig enig med ham; jeg vil ogsaa sige, at det vilde være ønskeligt, om det kunde ske. At det endnu ikke er sket, indrømmer jo imidlertid det ærede Medlem, og det maa jo altsaa ogsaa indrømmes, at der i ethvert Fald vilde være en Mellemtid, hvor man endnu ikke var kommen til en Afgjørelse, og for denne Mellemtid, som efter Omstændighederne kunde blive meget lang, var det altsaa dog nødvendigt, at en Afgjørelse fandt Sted. — Naar man har ment, at disse Competencestridigheder i det Hele lettest kunde være undgaaede og fjernede, naar Sognepresten ikke var Medlem af Skolekommisjonen, da kan det vel være — jeg vil dog nødig tro, at det skulde kunne siges ubetinget, — at der i saa Fald fra mange Sider ikke vilde være blevet reist Spørgsmaal derom; men det vilde jo saa være paa Grund af, at man da ganske havde opgivet den Art Indflydelse paa Ord-

ningen af det kommunale Skolevæsen, som man har ment maatte udøves fra en anden Side end blot den rent kommunale. Det er jo altsaa et overordentlig væsentligt Principspørgsmaal der ligger heri, og det blev jo ogsaa ganske rigtigt under Forhandlingen om Landkommunalloven fremstillet saaledes af den daværende Indenrigsminister; det er altsaa under alle Omstændigheder et Fremtidsspørgsmaal, som hverken blev afgjort ved den Lov eller kan tænkes afgjort ved en Lov, der gaar ud paa at fortolke denne Lovs §§ 15 og 16; her vilde en saadan Afgjørelse aldrig kunne have sin Plads. Om det kan komme frem engang i Fremtiden, skal jeg lade være usagt; det kan jo vel være, at under en hel anden Ordning kunde den Stilling, Sognepresten nu har, blive modificeret eller maasse ophævet. — Imidlertid maatte, det tror jeg, man maa indrømme, disse Tvivl søges løste ved en saadan Bestemmelse som det ministerielle Cirkulære. Det er nu klart, at Sagen ikke kunde afgjøres af Kirke- og Undervisningsministeriet alene, men at Indenrigsministeriet maatte have en væsentlig Part med deri, og det fremgaar ogsaa af Bestemmelserne i Cirkulæret, at de vare fremkomne igjennem en Overenskomst mellem disse to Ministerier, og gjennem en Overveelse af, hvad der nu virkelig efter den rette Fortolkning kunde siges at maatte lægges ind i disse Paragrafer. At det var en Opgave, der endda ikke var saa let, vil idetmindste eet æret Medlem her i Salen erindre, hvad der er et yderligere Bevis paa det, som jeg før kaldte det, noget Afhyldestgjørende i Affattelsen af Landkommunallovens §§ 15 og 16. Det vil jeg altsaa fremhæve, og jeg kommer maasse til at maatte hentyde dertil senere, at dette Cirkulære ikke fremtræder som udgaaet fra Kirke- og Undervisningsministeriets eget Førgodtbefindende og hellerikke som det, der vil indføre nye Regler og Bestemmelser, men som en vel overveiet, af de to vedkommende Ministerier prøvet og drøftet Opfattelse af, hvad der virkelig maatte anses at være Indholdet af en allerede i Forveien given Lov. — Da nu dette Cirkulære var kommet ud, hengik der jo igjen nogen Tid, uden at der